

Yılların Ötesinden

– Numan KURT · 18 Eylül 2010

Değişik konularda söyleşirken sık sık kullandığımız bir söz vardır:"Şimdiki aklım olsaydı..."deriz.Şimdiki aklımız o zaman olsaydı ne yapardık bilinmez; ama bu cümleyi kullanmaktan da ayrı bir zevk alırız.Ben de diyorum ki bugünkü gibi düşünebilseydim ortaokulun ilk yıllarından başlayarak günlük tutardım.Öğrencilerime de bunu sürekli önerdim.Anılar aklımda bölük pörçük kalmaz,daha canlı,daha ayrıntılı belirirdi.Köyünden ayrılıp ortaokul okumak için Nevşehir gibi bir kente giden,ilk kez bir kent görüp orayı dünyanın merkezi zanneden birinin yani benim anlatacaklarım var.Bugünün gençlerinden okuyanlar olursa bizlerin hangi koşullarda eğitim gördüğümüzü kendi durumlarıyla karşılaştırarak daha iyi anlarlar.

İlkokul beşinci sınıfı bitirdiğim halde bir yıl daha okudum o şirin,bağlık bahçelik Topayın köyünde.Ağabeyimin yanına göndermişlerdi beni.O yıl maddi durum iyi değil diye bir yıl geciktirilmişti ortaokula gidişim.O köyün bağları,bahçeleri,bir de eli öpülesi yengemin göçmen sobasında yaptığı sıcak peynirli kömbeler hep aklımdadır.

Ortaokula gittiğimde beş kişi bir evde kalırdık.Andıkça hep gözlerimin yaşardığı iki güzel insan,ağabeyim Yusuf Kurt,yine ağabeyim kadar yakın olduğum Nasuh Çelik.İkisi lisede okurlardı.İzzet Ünlütürk öğretmen okulunda,şimdi nerelerdedir hiç bilmediğim arkadaşım Yağmur Kaya ile ben de ortaokuldaydık.Ağabeyim daha sonra öğretmen okuluna geçiş yaptı.Şimdi elimde o günlerin tanığı bir fotoğraf var.Baktıkça duygulanırım.Ağabeyimin yoğun bakımdaki hali,iki kelime olsun konuşamayışımız,Nasuh ağabeyi de tedavisi sırasında,saçları dökülmüş haliyle bir düğünde görüp kendimi tutamayıp ağlayışım gelir aklıma.Keşke derim,o fotoğrafta bize o güzel yemekleri yapan,hakkını ödeyemeyeceğim Hacı Ebe de olsaydı.İki yıl yemeğimizi pişirdi o nurlu kadın.Hep Hacı Ebe dediğimiz için adını bugün de bilmem.Şimdi iki yaprak düştü o fotoğraftan.

Kafamızda sarı şeritli okul şapkası

Gezeriz

Aval aval sokaklarda

O küçük Anadolu kenti

Bize sanki dünyanın merkezi

Levhaları okumak en büyük zevkimiz

Sinemaya gitmek

İki filmi üst üste seyretmek

Numarasız koltuklarda

Sadece cumartesi öğleninde

Serbest

Ayhan Işık,Fatma Girik

Orhan Günşiray,Göksel Arsoy

Ve de Türkan Şoray

Hiç unutamadığım Ahmet Tarık Tekçe,Erol Taş
İkisi de kalleşlikle
Arkadaş
Anlattırdık bu filmleri
Yazın köye geldiğimizde
Ekin tarlaları yanında
"Esas oğlanla kız,sonunda kavuştular..."
Diye diye
Başka il,ilçelerde okuyan
Arkadaşlara

İki göz yerde beş genç,bir de ebemiz.Günde en az sekiz ekmek yeriz.Kış gelince Hacı Ebe'nin kocası Koca Mehmet dede de gelir yanımıza.Sayımız çoğalır,çoğalır da yarıya düşer ekmek sayısı.Niye mi? Girdiği savaşları, olayların başını sonunu kaybederek anlatan dedemiz sık sık "Öhö,öhö!" diyerek ağzından çıkanları oturduğu mindere silerdi de ondan.O yaştaki adam bir de geceyarısı kalkar turşu kúpüne elini daldırıp turşu yedi.Tuvalete gitmek için kalktığımızda da bize yakalanırdı.Ara sıra babalarımız gelirdi üç beş kuruş harçlık vermek için.En çok da Nasuh ağabeyin babası Aşır emmiye hayret ederdim.Köyden Nevşehir'e,bizim yanımıza gelince hemen yatar,yattığı ile de uyuduğu bir olurdu. Köyümüzün bu kentte okuyan gençleri,tatillerde köye aynı minibüsle gelir giderdik.O zamanlar köyden Nevşehir'e vasıta bulmak zordu.Çevre köylerden gelip orada okuyanlarla da tanışır kaynaşırdık.Hayatın sıkıntılarını çok çekmiş,hapishanelerde yatmış,genç denebilecek yaşta yitirdiğimiz Osman Çoban da o zaman ortaokulda okurdu.Aynı yaşlardaydık.Ne bilsin ortaokul çocuğu siyaseti,şunu bunu.Sinemaya ve o zamanın magazin dergisi "Ses" dergisine çok meraklıydı.Babası Sait amca kağnıya koştuğu eşek arabasıyla üzüm satardı bizim köylerde.Osman'ı da (Osmanlı) burada bir iç burukluğu ile anmak istedim.Gençliklerinde onun gibi idealist düşünenlerin çoğu sonradan müteahhit oldular.Düşman oldukları sınıfa geçtiler; ama Osman hiç değişmedi.Yoksul geldi,yoksul gitti. Sözünü ettiğim bu beş kişi,bir de ebemiz iki yıl bir arada kaldık.İkinci yıl Askerlik Şubesine yakın bir evde,teneke toplayan Küsmes Ağa'nın evinde oturduk.Futbol hastası bir albay vardı şube başkanı.Akşam üzeri bizleri şubenin bahçesinde toplar,takım kurardı.Bizim Yağmur Kaya'nın top oynayışını da çok beğenirdi. Ortaokul üçüncü sınıfta yine rahmetli ağabeyim,ben ve arkadaşım Mehmet Deveci (Mehmet Ali) aynı evde kaldık.Aşçımız da rahmetli Hakkı dayımdı (Çavuş).Kara örtü bir evde oturuyoruz.Evin iki odası var.Gece yatınca evin üstünü örten ağaçlar çatır çatır ediyor.Zamanla yağmurun suyu sıza sıza bu ağaçların uçlarını çürütmüş. Yer sofrasını kurmuşuz.Öğle yemeği.Aynı kabın içindeki patatesi kaşıkıyoruz.Yanında soğan eksik olur mu hiç.Bizim M.Ali'yi bıraksan adam sabah kahvaltısında çayın yanında da soğan yiyecek.Bir çatırtı.Tavanın ortasında elektrik kablusunun ve ucunda ampulün bulunduğu direk yerde.Çürüyen ucundan kopup tam üstümüze düştü.Hakkı dayım,ben ve M.Ali, üç tarafa yattık.Direk çürüyen ucuyla tek taraflı tabana düştüğü için kurtardık.Hakkı dayım:

-Aman uşaklar,direğe dokunmayın,ıslak,elektrik çarpar,diye bağırıyordu.

O gece öbür küçük odada yattık.Orası da farklı değildi.Direklerin ucu çatır çatır ettikçe gel de uyu.

Ortaokulu bitirdiğim yıl polis kolejine başvurmak istedim.Başvuruyu yapabilmek için de devlet hastahanesinden heyet raporu almam gerekiyordu.Ayrıca başvuru için yaşım küçük geldi.Zaten bir yaş küçük yazılmışım.O yıl bir çarşamba günü Hacıbektaş'tayız.Yaşımı büyötmek için mahkemeye gireceğiz.Hacıbektaş'ın pazarı o gün olmadığı için babam kim varsa ilçede bulmuş getirmiş.İki şahitten biri rahmetli Ömer amca (Ömer Köksal,Recep'in,Ahmet'in babası).Hakimin odasına girdik.Sıra şahitlere gelince hakim,Ömer amcaya sordu:

- Bu delikanlının adı ne?

-Bilmem ki hakim bey,Asım mıydı,Yusuf muydu?

Hakim güldü,bu saf,temiz adamın yanıtına:

-Peki,sen adını bilmediğin birinin yaşını,doğduğu tarihi nasıl bileceksin?

Ömer amcam kara kara düşünürken hakim de kararı yazdırarak yaşımızı bir yaş büyöttü.Kayseri'ye rapor almak için ağabeyimle gittik; ama gözümüz bozuk olduğu için raporu alamadık,polis de olmadık.

.....

Yazmak,hep yazmak istiyorum.Bu yazının başında dediğim gibi o yıllardan beri günlük tutabilseydim neler yazardım neler.Fransızların çok sevdiğim bir atasözleri var:"Gençlik bilseydi,ihtiyarlık yapabilseydi" derler.Yine de olanı biteni,aklımda az çok tutabildiklerimi elden geldiğince yazacağım.Bazen de üzölürüm.Niye köyümdeki yaşlılardan eski hikayeleri dinleyip not almadım diye.

Bir manşet okudum bugün

Gazetenin birinde

Şöyle diyordu:

"Altı yüz liraya köle düzeni"

Kimdi bunlar biliyor musunuz

Bir kömür ocağında

Yerin iki yüz metre altında

O ocağın yüzü kömür karası

On dokuz öleni

Ey hayat,bu mu kanunun,adaletin

Gelir mi dersiniz bir gün

Değıştirmek

Bu düzeni

.....

11 Aralık 2009

Numan Kurt